ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI TRƯỜNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

BÁO CÁO BÀI TẬP LỚN MÔN HỆ ĐIỀU HÀNH Đề tài: Tiny Shell

Sinh viên thực hiện: Trần Huy Hoàng

Mã số sinh viên: 20210386

Giảng viên hướng dẫn: TS. Phạm Đăng Hải

Mã lớp: 143573

Hà Nội, tháng 1 năm 2024

Mục lục

1. Giới thiệu tổng quát về Tiny Shell	3
2. Giới thiệu các chức năng quản lý tiến trình	4
2.1. Thực hiện tiến trình ở chế độ foreground, background	4
2.2. Hiển thị danh sách các tiến trình	5
2.3. Kill một/tất cả background process	6
2.4. Stop và Resume một background process	7
2.5. Hủy bỏ foreground process bằng tín hiệu ngắt (Ctrl+C)	8
3. Giới thiệu các chức năng khác	9
3.1. Chức năng của lệnh help	9
3.2. Chức năng của lệnh dir	10
3.3. Chức năng của lệnh clear và exit	10
3.4. Chức năng của lệnh date và time	10
3.5. Chức năng của lệnh cd	11
3.6. Chức năng của lệnh path và addpath	12
3.7. Chức năng của lệnh exec	13
4 Tổng kết	14

1. Giới thiệu tổng quát về Tiny Shell

Tiny Shell là một giao diện dòng lệnh (command-line interface) giúp người dùng tương tác với hệ điều hành Linux bằng cách nhập lệnh và nhận kết quả trả về. Tiny Shell có thể thực hiện được các chức năng như sau:

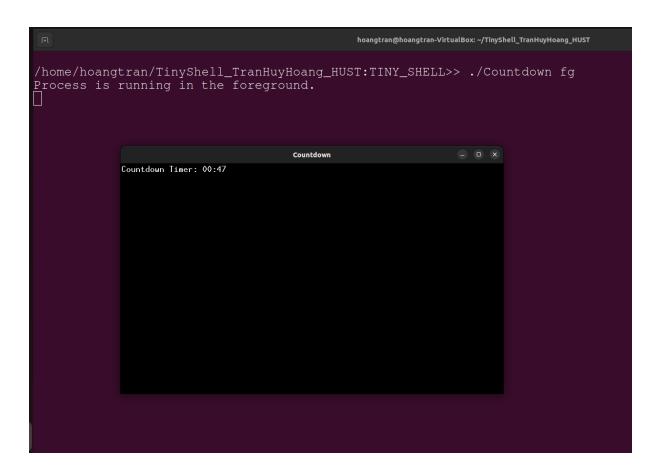
STT	Tên câu lệnh	Chức năng	
1	help	Giải thích ý nghĩa của tất cả các câu lệnh	
2	dir	Liệt kê các tệp và thư mục con của thư mục hiện tại	
3	clear	Xóa màn hình Tiny Shell	
4	exit	Thoát Tiny Shell	
5	date	Hiển thị ngày hiện tại	
6	time	Hiển thị giờ hiện tại	
7	cd [path]	Thay đổi thư mục làm việc hiện tại thành thư mục có đường dẫn [path]	
8	path	Hiển thị biến môi trường PATH	
9	addpath [path]	Thêm đường dẫn [path] vào biến môi trường PATH	
10	[path] fg	Chạy tiến trình có đường dẫn [path] ở chế độ foreground	
11	[path] bg	Chạy tiến trình có đường dẫn [path] ở chế độ background	
12	list	Hiển thị danh sách các tiến trình	
13	kill [id]	Hủy một background process có ID là [id]	
14	killa	Hủy tất cả background process đang chạy	
15	stop [id]	Tạm dừng một background process có ID là [id]	
16	resume [id]	Tiếp tục thực hiện một background process đang tạm dừng có ID là [id]	
17	<ctrl +="" c=""></ctrl>	Hủy bỏ foreground process bằng Ctrl+C	
18	exec [path]	Thực thi file *.sh có đường dẫn là [path]	

2. Giới thiệu các chức năng quản lý tiến trình

2.1. Thực hiện tiến trình ở chế độ foreground, background

Để thực hiện tiến trình ở chế độ foreground, ta nhập lệnh sau: **[path] fg** Trong đó **[path]** là đường dẫn đến file thực thi của tiến trình cần chạy.

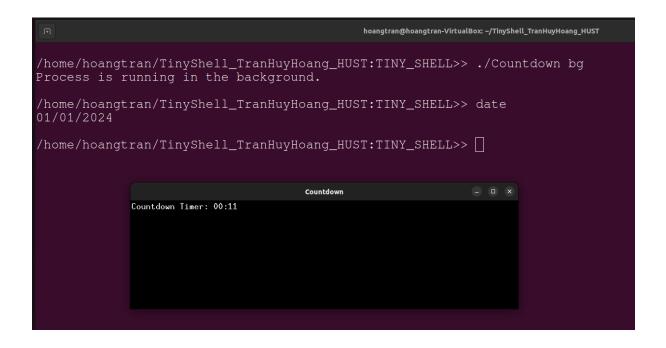
Ví dụ: trong thư mục làm việc hiện tại có file thực thi Countdown (Countdown là chương trình đồng hồ đếm ngược). Khi nhập lệnh ./Countdown fg vào Tiny Shell, ta được kết quả như sau:

Ở chế độ foreground, Tiny Shell phải đợi tiến trình con kết thúc mới có thể tiếp tục nhận lệnh.

Tương tự, để thực hiện tiến trình ở chế độ background, ta nhập lệnh sau: **[path] bg**

Ví dụ: Khi nhập lệnh ./Countdown bg, ta được kết quả như sau:

Ở chế độ background, Tiny Shell và tiến trình con có thể thực hiện song song với nhau.

2.2. Hiển thị danh sách các tiến trình

Khi dùng câu lệnh **list,** Tiny Shell sẽ hiển thị danh sách các tiến trình, bao gồm các thông tin : process ID, command name, status.

Kết quả minh họa khi chạy lệnh list như sau:

[D	COMMAND	STATUS			
 L	TinyShell	running			
2	Clock bg	running			
3	./Countdown bg	running			

2.3. Kill một/tất cả background process

Kill một background process đang chạy

Để kill một background process đang chạy, ta dùng lệnh: **kill [id]**, trong đó **[id]** là id của background process cần kill. Kết quả minh họa khi chạy lệnh **kill [id]** như sau:

Giải thích kết quả minh họa: Khi chạy lệnh ./Countdown bg thì tiến trình này được thêm vào bảng quản lý tiến trình với ID bằng 2. Khi dùng lệnh kill 2 thì tiến trình này sẽ kết thúc và sẽ không còn xuất hiện trong bảng quản lý tiến trình.

Ta cũng có thể dùng lệnh kill 1 để kết thúc chính Tiny Shell:

Kill tất cả các background process đang chạy

Để kill tất cả các background process đang chạy, ta dùng lệnh **killa.** Kết quả minh họa khi chạy lệnh **killa** như sau:

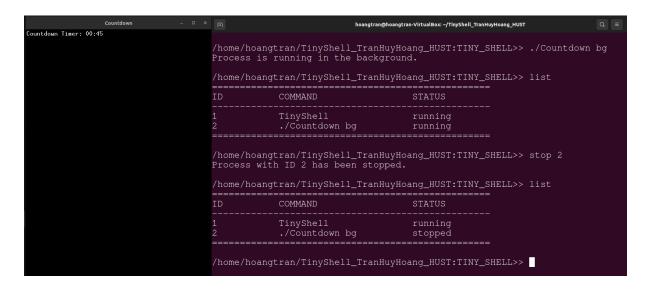
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> list							
ID	COMMAND	STATUS					
1 2 3	TinyShell Clock bg ./Countdown bg	running running running running					
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> killa All processes have been terminated. /home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> list							
ID	COMMAND	STATUS					
1	TinyShell	running					

2.4. Stop và Resume một background process

Stop một background process đang chạy

Khi ta dùng lệnh **stop [id]** thì background process đang chạy có ID bằng **[id]** sẽ bị tạm dừng. Lúc này, status của background process này sẽ chuyển từ running sang stopped.

Kết quả minh họa khi chạy lệnh stop [id] như sau:

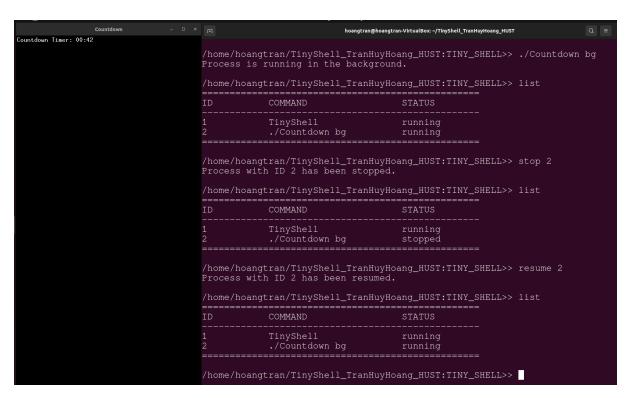

Giải thích kết quả minh họa: ta dùng lệnh **./Countdown bg** để chạy tiến trình này ở chế độ background. Lúc này, tiến trình này có ID là 2 và status là running. Khi ta dùng lệnh **stop 2**, tiến trình này sẽ bị tạm dừng (Countdown timer tạm dừng ở 00:45) và status sẽ trở thành stopped.

Resume một background process đang chạy

Khi ta dùng lệnh **resume [id]** thì background process đang tạm dừng (stopped) có ID bằng **[id]** sẽ được tiếp tục thực hiện. Lúc này, status của background process này sẽ chuyển từ stopped sang running.

Kết quả minh họa khi chạy lệnh resume [id] như sau:

Giải thích kết quả minh họa: Sau lệnh **stop 2**, background process ./Countdown bg có status là stopped (Countdown timer đang tạm dừng ở 00:45). Khi ta dùng lệnh **resume 2**, tiến tình này sẽ tiếp tục thực hiện và chuyển status từ stopped sang running (Countdown timer tiếp tục đếm ngược từ 00:45)

2.5. Hủy bỏ foreground process bằng tín hiệu ngắt (Ctrl+C)

Khi một foreground process đang chạy, ta có thể sử dụng tổ hợp phím **Ctrl+C** để hủy foreground process đó

Kết quả minh họa khi dùng Ctrl+C để hủy tiến trinh ./Countdown fg:

```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> ./Countdown fg
Process is running in the foreground.
^C
Ctrl+C pressed. Foreground process has terminated
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>>
```

3. Giới thiệu các chức năng khác

3.1. Chức năng của lệnh help

Khi dùng lệnh **help**, Tiny Shell sẽ in ra danh sách tất cả câu lệnh, bao gồm No (số thứ tự), Command (tên câu lệnh), Function (chức năng của câu lệnh). Thông báo "*Bad command! Please try again or type 'help' to see a list of commands*" sẽ hiện ra giúp người dùng biết sử dụng **help** mỗi khi người dùng nhập sai lệnh.

Kết quả khi dùng lệnh help như sau:

3.2. Chức năng của lệnh dir

Lệnh **dir** dùng để liệt kê các tệp và thư mục con ở trong thư mục làm việc hiện tại. Ngoài các tên tệp và thư mục thông thường thì còn có thư mục "." và thư mục "." Thư mục "." đại diện cho chính thư mục làm việc hiện tại, còn thư mục ".." là thư mục cha của thư mục hiện tại.

Kết quả khi dùng lệnh dir như sau:

3.3. Chức năng của lệnh clear và exit

Lệnh **clear** dùng để xóa toàn bộ nội dung trên màn hình của Tiny Shell Kết quả khi dùng lênh **clear** như sau:

```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>>
```

Lệnh **exit** dùng để thoát khỏi Tiny Shell Kết quả khi dùng lệnh **exit** như sau:

```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> exit
Exit TinyShell... Goodbye!
hoangtran@hoangtran-VirtualBox:~/TinyShell_TranHuyHoang_HUST$
```

3.4. Chức năng của lệnh date và time

Khi dùng lệnh **date**, Tiny Shell sẽ hiển thị ngày hiện tại với định dạng dd/mm/yyyy

Kết quả khi dùng lệnh date như sau:

```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> date 02/01/2024
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>>
```

Khi dùng lệnh **time**, Tiny Shell sẽ hiển thị giờ hiện tại với định dạng hh:mm:ss

Kết quả khi dùng lệnh **time** như sau:

```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> time 01:03:07
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>>
```

3.5. Chức năng của lệnh cd

Khi chúng ta dùng lệnh **cd [path]** thì thư mục làm việc hiện tại sẽ được thay đổi thành thư mục có đường dẫn là **[path]**, trong đó **[path]** là đường dẫn tương đối hoặc đường dẫn tuyệt đối.

Kết quả khi dùng lệnh cd [path] với đường dẫn tương đối như sau:

```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> cd ../Downloads
Current directory has been changed!
/home/hoangtran/Downloads:TINY_SHELL>>
```

Kết quả khi dùng lệnh cd [path] với đường dẫn tuyệt đối như sau:

```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> cd /home/hoangtran/Downloads
Current directory has been changed!
/home/hoangtran/Downloads:TINY_SHELL>>
```

3.6. Chức năng của lệnh path và addpath

Biến PATH là biến môi trường chứa danh sách các đường dẫn mà Linux sẽ tìm kiếm các tệp thực thi khi chạy lệnh.

Lệnh **path** dùng để in ra giá trị của biến môi trường PATH. Kết quả khi chạy lệnh **path** như sau:

```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> path
PATH = /usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/sbin:/bin:/
usr/games:/usr/local/games:/snap/bin:/snap/bin
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>>
```

Lệnh **addpath [path]** dùng để thêm đường dẫn tuyệt đối **[path]** vào biến môi trường PATH.

Kết quả khi chạy lệnh addpath [path] như sau:

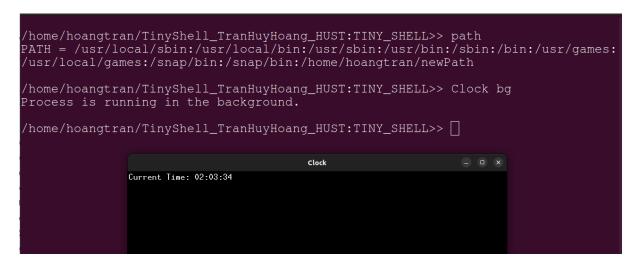
```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> addpath /home/hoangtran/newPath
Add new path success!
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>>
```

/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> path
PATH = /usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/sbin:/bin:/usr/games:
/usr/local/games:/snap/bin:/snap/bin:/home/hoangtran/newPath
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>>

Giải thích kết quả: khi dùng lệnh **addpath /home/hoangtran/newPath**, biến PATH đã trở thành */usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/usr/sbin:/usr/sbin:/usr/games:/usr/local/games:/snap/bin:/home/hoangtran/newPath* (thêm đường dẫn /**home/hoangtran/newPath** so với biến PATH trước khi thực hiện lệnh addpath).

Sau khi chạy lệnh addpath /home/hoangtran/newPath, chúng ta thử thực hiện lệnh Clock bg (Clock là file có thể thực thi được ở trong /home/hoangtran/newPath). Ta thấy chương trình chạy bình thường mặc dù trong thư mục hiện tại không có file Clock. Điều này chứng tỏ /home/hoangtran/newPath đã được thêm vào biến PATH thành công.

Kết quả khi thực hiện lệnh Clock bg sau khi thực hiện addpath:

3.7. Chức năng của lệnh exec

Shell script là một tập hợp các lệnh dòng lệnh được sắp xếp theo một trình tự cụ thể và được lưu trong một tệp tin văn bản có đuôi là .sh. Lệnh **exec [path]** dùng để thực thi file .sh có đường dẫn là **[path]**.

Ví dụ minh họa khi chạy lệnh exec [path]:

Trong thư mục làm việc hiện tại có file **script.sh** với nội dung như sau:

```
dir
time
date
```

Khi chạy lệnh exec ./script.sh, ta được kết quả như sau:

```
/home/hoangtran/TinyShell_TranHuyHoang_HUST:TINY_SHELL>> exec ./script.sh

CommandLib.h .vscode .git TinyShell.c .Xresources README.md
... Countdown script.sh.save PrintNum.c script.sh
PrintNumProcessLib.h TinyShell Countdown.c

02:50:00
02/01/2024
```

Giải thích kết quả: khi thực hiện lệnh **exec** ./script.sh, Tiny Shell sẽ lần lượt thực hiện các câu lệnh có trong nội dung file script.sh, đó là các lệnh **dir, time, date**.

4. Tổng kết

Tiny Shell là một phiên bản đơn giản của Shell trong Linux, thông qua quá trình phát triển Tiny Shell, em đã học thêm được nhiều kiến thức về cách quản lý tiến trình cũng như cách thức Shell trong hệ điều hành Linux hoạt động.

Em xin chân thành cảm ơn Thầy Phạm Đăng Hải đã giảng dạy những kiến thức hữu ích của môn Nguyên lý hệ điều hành để em thể phát triển được project này.

Trong quá trình phát triển Tiny Shell, dù em đã cố gắng hoàn thiện nhất có thể, tuy nhiên không thể tránh khỏi những sai sót không đáng có. Vì vậy em rất mong nhận được những lời khuyên và sự góp ý từ Thầy để em có thể tiếp tục phát triển trong tương lai.